

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-4-182 (Devralma)
Karar Sayısı : 04-73/1069-267
Karar Tarihi : 25.11.2004

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Murat GENCER, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Prof. Dr. Nurettin
KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER : Oğuzkan GÜZEL, Oğuz KARAKOÇ

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20

: - Alpha Overseas Holdings Limited
Temsilcisi: Av. Gülperi YÖRÜKER
Ahi Evran Caddesi, Polaris Plaza, Kat:8 D:40
34398 Maslak/İstanbul

D. TARAFLAR

: - Alpha Overseas Holdings Limited
Europa House, 804, Bath Road, Cranford
Middlesex TW5 9US, İNGİLTERE

- Ahmet Şerif BENER
Esenyurt Yolu, Bağlarıçi Mevkii, No: 26, Kat: 2
34850 Avcılar/İstanbul

30

E. DOSYA KONUSU : Alpha Overseas Holdings Limited (Alpha)'in IDF İstanbul Duty Free A.Ş. (IDF)'nin sermayesinin %60'ına tekabül eden hisselerini devralması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 8.11.2004 tarih ve 6199 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 17.11.2004 tarih, 2004-4-182/Öİ-04-OG sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 22.11.2004 tarih, REK.0.08.00.00/257 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-73 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

- bildirim konusu hisse devrinin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddenin son fıkrasına dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu,

- bildirim konu devralma işlemine izin verilmesi gerektiği,
görüşlerine yer verilmiştir.

50

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Bildirimi yapılan devralma işlemine konu olan teşebbüs Türkiye’de gümrük hattı dışı ürün satışı alanında faaliyet göstermektedir. Bu tür satışlar yapan mağazaların uluslararası seyahat yapan yolculara yönelik oldukları ve ağırlıklı olarak gümrük vergisiz ürünler sattıkları için tüketici gözünde fiyat açısından diğer perakende ürün satışı yapan mağazalarla ikame edilmelerinin zor oldukları göz önüne alınarak ilgili ürün pazarı, “gümrük hattı dışı perakende ürün satışı pazarı” olarak belirlenmiştir.

60

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

T.C. gümrük mevzuatına göre, gümrük hattı dışında satış yapan mağazalar, “Türkiye’ye gelen veya Türkiye’den giden yolcular ile transit yolculara, yabancı devletlerin veya uluslararası kuruluşların Türkiye’deki temsilciliklerine ve mensuplarına, yabancı ülkelere sefer yapan gemi ve uçaklara, yat limanlarına gelip giden veya kışlayan yat ve tekne sahiplerine, yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına ve Gümrük Müsteşarlığı’nca belirlenecek diğer kişilere satış yapmak üzere giriş ve çıkış yolcu kapılarında” açılabilir.

70

Uluslararası seyahat eden yolcular, ilgili ürün pazarında ticareti yapılan ürünleri, çıkış veya varış noktasındaki herhangi bir gümrük hattı dışı ürün satışı yapan mağazadan ve/veya seyahat esnasında (uçakta ya da gemide) alabilmektedirler. Bu nedenle, ilgili coğrafi pazar, “Türkiye’deki ve Türkiye bağlantılı seyahat yapılan hatlardaki gümrük kapıları” olarak belirlenmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ Çerçevesinde Değerlendirme

Bildirimin konusu, Alpha ile IDF arasında akdedilen “Hisse Alım Sözleşmesi” ve akdedileceği beyan edilen “Hissedarlar Sözleşmesi” çerçevesinde, Alpha tarafından IDF’nin hisselerinin %60’ının satın alınması işlemine izin verilmesi talebinden ibarettir.

80

Bildirim konusu işlem sonucunda, IDF Ahmet Şerif BENER’in münhasır kontrolünden çıkacak ve Alpha ile IDF’nin mevcut hissedarlarının ortak kontrolü altına girecektir.

Anılan işlemler, 1997/1 sayılı Tebliğ’in birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 2. maddesinin, “Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da

90 kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi” şeklindeki (b) bendi kapsamında devralmadır.

Söz konusu Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik "İzne Tabi Birleşme veya Devralmalar" başlıklı 4. maddesinde, "birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur." hükmü getirilmiştir.

100 Başvuru konusu işlemin devralan tarafı olan Alpha'nın Türkiye'deki ilgili ürün pazarında herhangi bir iştiraki veya faaliyeti bulunmamaktadır. Devralınan teşebbüs olan IDF ise ilgili pazarda faaliyet göstermektedir. Dosya mevcudu bilgilere göre, IDF'nin 31.12.2003 tarihi itibarıyla biten mali yılda cirosu (.....).TL olarak gerçekleşmiştir. Bu bilgilerin ışığında, devralınan teşebbüsün ilgili ürün pazarındaki toplam cirosunun 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen ciro eşiğini aştığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla bildirim konu devralma işlemi Kurul'un iznine tabi bir işlemdir.

110 Öte yandan, devralınan teşebbüs olan IDF'nin ilgili pazardaki pazar payı %(...) olup, devralan teşebbüsün anılan pazarda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Bu nedenle, bildirim konu devralma işlemi sonucunda ilgili pazarın yapısında herhangi bir değişiklik olmayacaktır. Bu çerçevede, anılan devralma işlemi sonucunda ilgili pazarda hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi, böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılması söz konusu değildir.

H.2.2. Bildirime Konu Anlaşmada Yer Alan Rekabet Yasakları Açısından Değerlendirme

120 Hissedarlar Sözleşmesi'nin "Rekabet Yasağı" başlıklı maddesinde taraflara birtakım rekabet yasakları getirilmektedir. Birleşme/devralma işlemlerinde yan sınırlamalar ve bu çerçevede rekabet yasakları, yoğunlaşmayı meydana getiren sözleşmenin ana amacının yanında sözleşmenin hukuki getirilerinden yararlanılmasına yönelik düzenlemeler olarak nitelendirilebilir. Alıcılar tarafından satıcılara getirilen rekabet yasakları, uygulamada alıcıların devraldıkları maddi ve maddi olmayan varlıkların değerinden tam olarak yararlanmalarının, dolayısıyla alıcı tarafından yapılan yatırımın karşılığının tam olarak alınmasının bir aracı olarak değerlendirilmektedir.

130 Söz konusu sözleşmenin ilgili maddesi uyarınca getirilen rekabet yasağının, IDF şirketinin faaliyet alanı olan işleri içermesi, sözleşmenin tarafları açısından kısıtlayıcı olması, devralma işlemi ile doğrudan ilgili ve gerekli olması, süre yönüyle ortak kontrolün devamı süresi ile sınırlandırılması ve hissedarlıktan ayrılma halinde herhangi bir süre sınırı getirilmemiş olması nedeniyle devralma işleminin yürütülmesi için gerekli yan sınırlama niteliklerini taşıyor bir yükümlülük olduğu anlaşılmış ve ilgili maddenin "hissedarların, şirkette ortak kontrolde oldukları müddetçe" uygulanması koşuluyla, devralma işlemiyle birlikte izin verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

140 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin taraflarının ilgili ürün pazarındaki toplam ciroları yönüyle, 4054 sayılı rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğuna; ancak, devralan Alpha Overseas Holdings Limited'in Türkiye'de herhangi bir faaliyetinin olmaması ve bu işlem sonucunda Türkiye'de tarafların toplam pazar paylarında herhangi bir değişiklik olmaması sebebiyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen bir hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına; hissedarlık sözleşmesinin 11. maddesindeki rekabet yasağının, "hissedarların, şirkette ortak kontrolde oldukları müddetçe" şeklinde uygulanması koşuluyla, bildirim konu devralma işlemine izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.